

clasele
CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

A cultiva → Cultură

Activități integrate pe baza Colecției de Artă Ligia și Pompiliu Macovei
Muzică și mișcare, Arte vizuale și abilități practice, Dezvoltare personală
Clasele pregătitoare - a IV-a

Dezvoltare personală

Subiectul lecției:

Ce este patrimoniul? Meserii ale patrimoniului

Clasele pregătitoare - a IV-a

Activitatea #1 - La drum!

Scopul activității: perceperea artei și a meseriilor asociate ca punți de legătură între oameni și locuri din întreaga lume prin reprezentare grafică și discuții

Necesar: orice hartă a lumii care conține țările (politică) tipărită sau proiectată pe tablă/globul pământesc, carioci de tablă

Durată: 15 minute

Prezentarea activității

Pentru a observa locurile de pe glob de unde provin obiectele din colecția Macovei, vă spunem că ele sunt adunate de pe 4 continente, din 23 de țări:

- **Europa:** România, Ungaria, Italia, Cehia, Austria, Franța, Spania, Rusia, Germania, Anglia, Țările Baltice, Bulgaria, Portugalia
- **Asia:** Iran, Pakistan, Afganistan, Irak, Turcia, China, Japonia
- **Africa:** Tunisia, Egipt
- **America de Sud:** Mexic, Peru

Folosiți orice hartă a lumii (tipărită sau online) sau glob pământesc și marcați țările de proveniență ale obiectelor. Uniți toate aceste puncte cu Bucureștiul, locul în care se află muzeul Macovei și veți vedea ce obțineți. Discutați despre această nouă ilustrare a punților culturale de acces către întreaga lume.

Discutați cu copiii

Pornind de la colecția de artă și exemplul soților Macovei, inițiați o discuție despre meserii, colecții și călătorii. Cum se influențează reciproc? În ce fel?

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

Aman

Macovei

Minovici

muzeul

clasele

CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

De exemplu, să fii *artist plastic* înseamnă să studiezi la școli de specialitate, în țară sau în străinătate pentru a învăța atât tehnici artistice, dar și despre diferite stiluri și curente artistice, despre felul în care acestea au evoluat și s-au influențat reciproc. Artiștii sunt întotdeauna inspirați de tot ceea ce văd și cunosc, de aceea este important să *călătorească* pentru a veni în contact cu arta de pretutindeni. Mai ales în trecut, când nu exista internetul, puteai vedea un tablou fie în muzeu, fie în atelierul artistului sau în galerii de artă, fie într-un album tipărit, ceea ce însemna, de cele mai multe ori, să te deplasezi fizic. Atunci când ești atras de artă, îți dorești să ai propria *colecție* și ajungi să achiziționezi lucrări de artă plastică (pictură, sculptură, grafică), artă decorativă (obiecte din ceramică, sticlă, metal, material textil, mobilier) etc.

Să fii în contact cu arta o poți face doar ca artist? Cereți copiilor să dea exemple de alte meserii sau ocupații (poate chiar hobby-uri) care implică contactul cu arta de orice fel. Întrebați-i ce meserii ați dori să aibă când vor fi mari. Rugați-i să aleagă două meserii diferite care cred că se completează.

Patrimoniul
merge la școală

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

Activitatea #2 - Ce este patrimoniul?

Scopul activității: definirea patrimoniului împreună cu copiii

Necesar:

- proiectarea unor imagini cu diferite exemple de patrimoniu (alese de învățător)
- eventual de adus la școală câteva obiecte din patrimoniul personal, de la care se poate porni discuția (de către învățător/elevi)
- coli albe și instrumente de scris

Durata: 20-30 min

Introducere

*„Patrimoniul este un cuvânt pe care îl folosim atunci când ne referim la ceva **valoros**. Dacă îi vei întreba pe cei din jurul tău, s-ar putea să strângi o colecție de răspunsuri foarte diferite între ele și este foarte posibil ca toate să fie corecte. Patrimoniu și valoros sunt două cuvinte care au multe înțelesuri și se potrivesc între ele în foarte multe feluri. Poate te întrebi cum este posibil.”* – astfel este deschisă discuția de „Un ghid pentru patrimoniu” realizat în cadrul proiectului In-Herit.

Prezentarea activității

Continuați să discutați cu copiii despre patrimoniu și notați tot timpul pe tablă ce descoperiți împreună. Îi puteți invita să deseneze (pe cei mai mici) sau să scrie (pe cei mai mari) la tablă exemplele lor. Cereți-le să numească lucruri importante, valoroase, frumoase, prețioase. Ca să ne dăm seama împreună de ce sunt importante, iată câteva elemente pentru a ghida discuția:

- De unde vin? Pot fi moștenite din trecut sau există în prezent? Sunt lucruri pe care vrem să le păstrăm (uneori chiar să le salvăm de la dispariție) pentru viitor?
- Pentru cine sunt ele valoroase? Doar pentru mine (le-am făcut eu, le-am primit sau le-am descoperit); ori pentru întreaga mea familie (poate un obiect moștenit din generație în generație); pentru o comunitate mai mare (cum ar fi clasa noastră); pentru o comunitate și mai mare (cum ar fi localitatea, regiunea, țara) ori chiar la nivel mondial?
- De câte feluri sunt? Încercați să acoperiți prin aceste exemple cât mai multe tipuri de patrimoniu: natural (peisaje, specii de animale) sau creat de om (opere de artă, obiecte, legende), respectiv material - care poate fi atins (obiecte, construcții, artefacte) sau imaterial (cântece, basme, tradiții, obiceiuri, meșteșuguri, etc.).
- Cum decideți că sunt valoroase? Gândiți-vă la criteriile prin care ați stabilit valoarea lucrurilor exemplificate (de exemplu vechime, frumusețe, măiestria

Aman

Macovei

Minovici

muzeul

clasele

CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

cu care a fost realizat, material prețios, raritate, etc.). Faceți o listă cu acestea. Discutați și obiectele din colecția Macovei.

- Puteți merge cu un pas mai departe discutând despre ce cunoștințe ar trebui să aibă cineva pentru a ști cum să recunoască și prețuiască un asemenea lucru valoros.

După această discuție puteți avea pe tablă o listă cu lucruri prețioase (eventual clasificate după importanța lor la nivel personal, al familiei, comunității, întregii lumi) și o listă cu criteriile pentru care le considerați importante, de patrimoniu.

În final, cereți-le copiilor să noteze, fiecare pe o foaie, propria definiție despre patrimoniu.

Patrimoniul
merge la școală

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

Activitatea #3 - Să cunoaștem câteva dintre meseriile patrimoniului

Scopul activității: familiarizarea cu câteva din meseriile patrimoniului

Necesar:

- de tipărit PLANȘA 1 cu siluete de oameni care pot fi personalizate și transformate în specialiștii patrimoniului
- instrumente de desenat/pictat, foarfeci, lipici

Durata: 40 min

Prezentarea activității

Profesorul va prezenta elevilor felul în care colecția de artă a soților Macovei a devenit muzeu și specialiștii care au intrat în acțiune, fiecare cu rolul lui. Copiii își vor alege apoi meseria care li se potrivește cel mai bine, își vor crea personajul pe hârtie (PLANȘA 1) și își vor imagina, în echipe, cum pot construi propriul lor muzeu.

Conținut muzeal

Ce credeți că s-a întâmplat cu locuința soților Macovei din momentul în care au donat-o statului pentru a fi transformată în muzeu? În primul rând, la vremea aceea, Pompiliu Macovei era încă în viață și locuia chiar în casă. Vizitatorii norocoși puteau afla uneori direct de la **colecționar** povești despre tot ce vedeau. Chiar și despre mulți dintre **artiștii** autori ai picturilor expuse.

Statul român a acceptat donația și clădirea s-a transformat în muzeu. Acesta nu este un lucru simplu, ci presupune o mare răspundere și o întreagă echipă care intră în acțiune. Iată ce rol are fiecare:

- În primul rând, obiectele au fost analizate de către **specialiști în artă plastică și artă decorativă**, în funcție de mai multe criterii (printre care vechimea, raritatea, starea de conservare, autorul și povestea acestuia) și s-a stabilit valoarea. Printre cele mai valoroase piese din colecție se numără: *Peisaj (Margine de pădure)* de Ion Andreescu, *Femeie în fotoliu* de Th. Pallady, *Muzicanți* de Marcel Iancu, dar și valoroase piese de mobilier european. Se adaugă, desigur, operele Ligiei Macovei.
- După inventariere, fiecare obiect a fost descris într-o fișă de evidență, pentru că trebuie știut exact ce particularități are fiecare piesă de muzeu. Fișele de evidență sunt realizate de

Specialiști în artă plastică și decorativă: Marcel Iancu - *Muzicanți*

către **muzeografi**. Când veți vizita muzeul, dacă sunteți curioși să aflați mai multe despre obiecte, îi puteți întreba direct pe Muzeografi care vă însoțesc. Ei cunosc și transmit mai departe poveștile patrimoniului muzeului în care lucrează. Într-un muzeu de artă, muzeografi au studii de istoria artei sau domenii conexe. Tot ei scriu povești despre artiști în albume, texte de sală ori pe website-ul și pagina de Facebook a muzeului.

- Toate aceste obiecte trebuie protejate, adică trebuie create condiții pentru a fi păstrate cât mai mult timp, în cea mai bună stare. Obiectele sunt afectate de trecerea timpului, iar efectele asupra obiectelor sunt studiate și notate în fișe de conservare. În muzee, de starea de conservare a obiectelor se ocupă **conservatorii**. Aceștia au o misiune foarte importantă, aceea de a preveni degradarea obiectelor (cea ce numim conservare preventivă). Un conservator trebuie să ia în considerare factori care pot dăuna obiectelor dacă nu sunt controlați: lumină, temperatură, umiditate, praf, ș.a. Conservarea preventivă în muzee se aseamănă cu măsurile de igienă pe care trebuie să le respecte oamenii pentru a nu se îmbolnăvi.
- S-a constatat că unele obiecte foarte vechi și foarte valoroase au suferit degradări înainte de a ajunge în muzeu. De exemplu, vase din ceramică sau obiecte din metal care au fost folosite de către oameni în activitățile casnice. Trecerea timpului le-a făcut să îmbătrânească, iar utilizarea lor în gospodării le-a făcut să acumuleze murdărie aderentă, să sufere fisuri, să piardă din elementele decorative. La Colecția Macovei, în această situație s-a aflat *sfeșnicul din fier damaschizat* (adică încrustat) cu fir de aur și argint, produs într-un atelier oriental, dar și vase de ceramică cum sunt vasele persane care se foloseau pentru depozitarea seului. Aceste obiecte au avut nevoie de intervenții de restaurare. Aceste operațiuni extrem de delicate care opresc degradarea obiectelor sunt realizate de către **Restauratori**.
- Ca și muzeografi și conservatorii, restauratorii documentează, fotografiază și notează toate detaliile intervențiilor făcute, realizând fișe de restaurare.

Înainte/ după restaurare,
sfeșnicul damaschizat

clasele
CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

- În Colecția de Artă Ligia și Pompiliu Macovei se află multe lucrări ale Ligiei Macovei care, fiind mai fragile, sunt păstrate în depozite. Din când în când un specialist al muzeului devine **Curator**: găsește o temă interesantă în jurul căreia construiește o expoziție cu o parte dintre aceste lucrări, așa cum a fost „Femeile în reprezentarea grafică a Ligiei Macovei” din prima jumătate a anului 2022.
- **Educatorul muzeal** inventează jocuri pornind de la poveștile obiectelor din muzeu și îi cheamă și pe alții să descopere împreună. Așa cum fac autorii acestui kit, de exemplu.

Toți acești oameni prețuiesc obiectele de valoare, pe care le numim de patrimoniu, le păstrează și le fac cunoscute poveștile. Ei sunt un fel de supereroi - **salvatorii patrimoniului**.

Afiș expoziție *Femeile*

Prezentarea activității (continuare)

Se discută cu elevii despre toate specialitățile detaliate, cerându-le să precizeze care li s-a părut mai interesantă, mai provocatoare și de ce: colecționar, artist, specialist în artă plastică și artă decorativă, muzeograf, conservator, restaurator, curator, educador muzeal. Copiii sunt rugați să aleagă ce fel de salvator al patrimoniului le-ar plăcea să devină. Vor intra în rol personalizând una din siluetele de pe PLANȘA 1.

În continuare, copiii vor fi împărțiți în echipe de câte 4-5 (se caută o distribuție cât mai echilibrată a meseriilor alese de copii în echipe). Fiecare echipă își va imagina propriul muzeu. Membrii echipei vor discuta și vor alege împreună ce fel de exponate și-ar dori să conțină acest muzeu, se vor gândi de unde și cum le vor obține. Fiecare, în funcție de rolul ales, va spune cum i-ar plăcea să contribuie la realizarea muzeului. Pe o coală mare de desen vor schița clădirea muzeului (cu mai multe sau mai puține detalii), îi vor da un nume și vor nota ce conține. Vor cola personajele pe casa-muzeu. În final, fiecare echipă își va prezenta muzeul în fața colegilor, intrând în propriul rol.

MUZEUL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

